

RUSI SO ZDAJ DOSEGLI BALTIC IN ZAJELI V PAST KAR DVE ARMADI

se nemške armade od Rige do Finske so odrezane od doma; glavo mesto Varšavo imajo Rusi obkoljeno in Nemci jo palijo.

London, 2. avg. — Včeraj je prodrla ena ruska armada Baltika ter s tem odrezala umik po suhem dvema nemškima armadama v Estoniji in Latviji. Tukaj prodira armada generala Ivana Bagramiana, ki je včeraj dosegla Tums, 30 milj zapadno od baltiškega pristanišča Riga.

Veliki štirje bodo čeli z dogovori 14. avgusta

Washington. — Na 14. avgusta bodo začeli z dogovori štiri veliki vojni zastopniki Zed. držav, Anglije in Rusije. Po tem dogovoru bodo Zed. države in Anglija imeli sile vzhodno od Baltika, ki jih bodo vodili iz baltiških provinc v Vzhodno Prusijo imajo zasedene Rusi. Rusi sodijo, da je ostalo na Baltiku še 350.000 nemških vojakov.

Bolgarija išče baje mirja z zavezniki

Rim. — Tukaj se splošno govorijo, da išče Bolgarija premirje z zavezniki in sicer s posredovanjem Vatikana. V Vatikanu te govorice ne potrjujejo. V Rimu se sliši, da je govorilo v Vatikanu za Bolgarijo rojstni poslanik Basil Grigorov, ki Bolgarija nima zastopnika pri Vatikanu. Poslanik baje v isti sapi govoril tudi v Romuniji, ki tudi išče spravo z zavezniki.

Onimi so, ki niso pili davčne znamke

V 22 okraih severne Ohio je na delo 200 vladnih agentov, da poiščejo one avtomobile, ki niso kupili federalne davčne znamke za svoj avto. Na avto, ki ne bo dobil znamke za 100, bodo pritrdili poziv, naj lastnik takoj nabavi znamko. Če se ne pokori, bo plačal \$25.

Arma tožena, ker ima vladni delavski oddelek

Vladni delavski oddelek je bil tožbo na federalni sodniški pri Pla-Wood Products Co., 1410 Chardon Rd., Euclid, ki ima pri strojih za rezanje lesa fante od 16 do 18 let. Postavno ne sme biti pri delu mlajši, ki ni še star 16 let.

Kupujte vojne znamke!

NEMCI SO NAGNALI ITALIJANE CERKEV TER JIH POSTRELILI

Rim. — Ameriški vojniki, ki so okupirali mesto San Miniato v Italiji, pripovedujejo o barbarstvu italijanske civiliste v cerkev, nato začeli streljati vanje. Ameriški vojniki so našli v cerkvi 40 trupel in nad 200 ranjenih civilistov.

Ed Zink iz Columbusa, O. pokaže o tem nečutenem činu naslednje:

"Ko so ameriške čete pritiskale na Nemce v tem mestu, so nemci nagnali domače prebivalstvo v cerkev, češ, da bodo lju-

Ves ulični promet v Philadelphiji je slavka uslavila

Philadelphia. — Vsi busi, ulična in podzemna železnica počivajo, ker je odšlo na stavko kakih 6.000 voznikov in sprevodnikov. Najbolj čudno je to, da nihče ne ve, kdo je stavko sklical. Unije pravijo, da je niso, delavci trdijo, da niso na stavki, ampak so se javili "bolnim." Ob štirih zjutraj so začeli puščati delo in vozove in ob petih je ves promet počival. Do 6.000 delavcev se je javilo "bolnim."

Nekateri trdijo, da je vzrok temu to, ker so bili najeti črnci za delo pri ulični železnici. Generalni zvezni pravdnik Bidle je v Washingtonu izjavil, da so na delu sovražni agenti, ki hočejo zaneti plemenske izgrede. Na sto tisoče delavcev ni moglo na delo ali z dela domov.

ROMMELOVO SMRT ZOPET POROČAJO RAZNI VIRI

Alžir. — Francoski osvobodilni komitej je dobil zanesljiva poročila iz podtalnih virov v Franciji, da sta umrla v Franciji oba, feldmaršal Rommel in gen. Otto von Stuepnagel. Rommel je dobil smrtno rano v glavo pri nekem zračnem napadu v Normandiji. Stuepnagel, ki je bil nemški vojaški upravitelj čez Francijo, da je pa izvršil samomor potem, ko se je ponesrečil atentat na Hitlerja.

NEMCI SO POBILI DRUŽINO 12 OSEB V FRANCJI

Granville. — Bežeči Nemci so pded begom pred ameriški četami razstrelili pristaniške naprave v tem mestecu, natrosili po obrežju mine ter ubili neko francosko družino, obstoječo iz 12 oseb.

Francoski civilisti so povedali Amerikancem, kako so Nemci ustrelili nekega francoskega kmeta, njegovo ženo in 10 otrok, ker jim kmet ni hotel dati edinega konja, ki so ga zahtevali.

Iz raznih naselbin

So, Chicago. — Pri delu je bil močno poškodovan Frank Sommers (Samotorčan), sin Lovrenca Samotorčana. Nahaja se v bolnišnici. — V bolnišnici se je morala podati na operacijo, katero je srečno prestala, Angela Novak. — Družina Joseph in Frances Gomilar je dobila sinčka.

St. Michael, Pa. — Dne 22. julija je umrla Ana Kristel. Rojena je bila leta 1889 v Rajhenburgu na Štajerskem.

Bentleyville, Pa. — John Haffner je bil ubit pri delu v premogorovu. Nanj je padla plast kamenja. Ko so ga pripeljali iz rova, je še živel, v uradu, kamor so ga prepeljali, je pa izdihnil. Delal je v rovu Bethlehem Steel Corp.

Cena mleku v restavracijah bo povsod enaka

Urad za kontrolo cen je določil, da mora biti cena mleku v restavracijah povsod enaka in sicer taka, kot je bila v času od 18. do 24. junija. Cena mleku na drobno ostane še ista.

Amerikanci so se pognali na polotok Bretagno

General Mannerheim je bil imenovan predsednikom Finske

Stockholm. — Maršal baron Mannerheim, vrhovni poveljnik finske bojne sile, je bil imenovan predsednikom finske republike. Iz glavnega mesta Helsinski je prišlo poročilo, da je podal ostavko predsednik Risto Rytty, ki se je vedno potegoval za zvezo z Nemčijo, narkar je parlament imenoval na njegovo mesto barona Mannerheima.

Vlada je prišla mestu na pomoč za manjše cene elektriki

Cleveland, O. — Vladna urada za stabilizacijo in kontrolo cen sta vložila pri ohijski komisiji za javne utilitete apel, naj komisija ugotovi zahtevi mesta Clevelanda, da doseže od Cleveland Electric Illuminating Co. nižje cene elektriki.

Administracija župana Lauscheja je zahtevala od te elektrarne, naj zniža ceno elektriki za novo pogodbo za prihodnji dve leti. Elektrarna se je temu protivila ter vložila apel na državno komisijo za utilitete, dokazujoč, da ji ob tem času ni mogoče znižati ceno elektriki.

Mesto zahteva za \$1.200.000 na leto znižanje cen elektriki, začeniš od 7. julija letos. Oba vladna urada, ki sta potegnili z mestom, pravita, da je potrebno znižanje cen elektriki, ker se v tem pobija inflacijo ter zmanjša cene življenjskim potrebščinam.

Cena krompirju bo v ne- katerih državah višja

Washington. — Urad za kontrolo cen je določil, da bo cena krompirju v mesecu avgustu višja v 16 severnovzhodnih državah. Med temi je tudi država Ohio. Cena bo za 90 centov višja pri 100 funtov na kraju odpošiljanja. Cena na drobno bo pa nekako 1 cent višja pri funtu. Radi suše bo pridelek krompirja manjši, zato se je cena zvišala.

V bolnišnico

V Polyclinic bolnišnico na 6606 Carnegie Ave. je bila večeraj odpeljana Mrs. Vera Lov, kjer se je morala podvreči težki operaciji. Mrs. Lov je hči Mrs. Antije Jesenovec iz 5812 Prosser Ave.

Turčija je prekinila diplomatske odnose z Nemčijo

Danes zjutraj je naznanjal radio, da je Turčija prelomila vse diplomatske in ekonomske zveze z Nemčijo. Tako je poročal radio iz Ankare, Turčija, danes zjutraj ob sedmih.

Radio je poročal izjavo turškega zunanjega ministra, da to še ne pomeni, da bo stopila Turčija v vojno na strani zaveznikov. To vse zavisi od tega, kaj bo na to naredila Nemčija.

Za ukinitev zvez z Nemčijo je najprej odločil vladni kabinet, narkar je to potrdil tudi parlament.

Nemci beže raje v notran- jost Turčije kot domov

Ankara, Turčija. — Iz Carigrada je dospel večeraj vlak, natrpan samih Nemcev in njih družin. Druga skupina Nemcev je najela pa transportno letalo ter hitela iz Carigrada v notranjost Turčije.

Nemci pričakujejo, da bo prišlo vsak čas do preloma med Turčijo in Nemčijo. Uganka pa je, zakaj Nemci raje beže v notranjost Turčije, kot bi hiteli v bližnjo Bolgarijo in od tam domov. V Turčiji bodo v slučaju vojne z Nemčijo internirani, torej bodo do konca vojne na varnem, doma pa ne vedo, kaj jih čaka.

Po psa naj pridejo

Kdor je izgubil mladega črnega psa, ga dobi nazaj na 20601 Arbor Ave.

Kupujte vojne bonde!

Naši fantje - vojaki V SLUŽBI ZA SVOBODO IN DOMOVINO

Mr. in Mrs. Joe Zgonc iz 1123 E. 71. St. sta naročila sobotno Ameriško Domovino sinu S/Sgt. Victorju L. Zgoncu, ki služi Strica Sama nekje na Pacifiku.

Mrs. Rozalija Koporc, 1022 E. 72. St. je naročila sobotno Ameriško Domovino za sina Cpl. Alberta, ki je z ameriško armado nekje v Angliji.

Mr. in Mrs. John Stefe, 5612 Carry Ave. sta prejela od poveljstva marinov iz Washingtona vest, da je bil ubit v akciji njihov sin Pvt. Joseph, ki je bil javljen med pogrešanimi 6. junija, zopet čil in zdrav pri svojem oddelku. Tudi sin je v tem času pisal očetu, da je zdrav in zopet v akciji nekje v Franciji.

pušča močno potrte starše, brata Franka in Cpl. Williama, ki se nahajata na Siciliji, sestro Agnes ter več drugih sorodnikov. Naj mladi slovenski junak mirno počiva v tuji zemlji tam na daljnem Pacifiku, preostalih pa izrekamo iskreno sožalje nad izgubo ljubljenega sina in brata, ki je dal svoje življenje v cvetu svoje mladosti za domovino.

Vojni oddelek je obvestil Josipa Skufca iz 10109 Prince Ave., da je njegov sin Pvt. Joseph, ki je bil javljen med pogrešanimi 6. junija, zopet čil in zdrav pri svojem oddelku. Tudi sin je v tem času pisal očetu, da je zdrav in zopet v akciji nekje v Franciji.

Ameriški tanki so posegli že 10 milj za mestom Avranches; 80 milj dolga nemška fronta se kruši.

Normandija, 1. avg. — Ameriška pehota in tanki so zavzeli dva važna jezova na reki Selune, 10 milj južno od mesta Avranches, katerega so včeraj iztrgali Nemcem. V sredini so ameriške čete samo še pet milj od važnega cestnega križišča Vire, dočim so udarili Kanadčani z novo silo na Nemce na poti proti Parizu.

S tem novim navalom zaveznikov se je zamajala vsa 80 milj dolga obrambna linija Nemcev in cele legije nacijs se vdajajo zaveznikom. V sedanji novi ofenzivi so zajeli zavezniki že nad 20.000 nemških vojakov.

Ameriške čete so že prestopile mejo Normandija-Bretagna. Levo ameriško krilo se bo skušalo združiti z angleško armado, ki prodira v sredini, dočim bo obrnilo desno krilo v Bretagno. Poročila s fronte trdijo, da se Nemci umičejo v velikem neredu pred silnim navalom zaveznikov.

Ameriške čete so se izkrcale na severnem koncu Nove Gvineje

Pearl Harbor. — V nedeljo so se čete generala MacArthurja izkrcale na skrajni severni točki Nove Gvineje, s čemer so se Amerikanci pomaknili zopet za 200 milj bližje Filipinom. Istočasno se bliža kampanja na otokih Guam in Tinian zaključku in japonski imperij v južnem Pacifiku bo ležal v razvalinah.

Amerikanci bodo imeli zdaj več baz, s katerih bodo lahko napadli Filipine, Kitajsko ali Japonsko. S to novo potezo MacArthurja je usoda ostalih japonskih čet v tej okolici zapetena, Japonci so imeli od Solomonov do Nove Gvineje več kot četrtilijona vojaštva, ki naj bi držalo zasedene otoke. Ta japonska bojna sila je večinoma že strta.

V 29 mesecih bojev so čete generala MacArthurja zajele ali pokončale 60.000 Japoncev na Novi Gvineji, 50.000 na Novi Britaniji, 10.000 na Novi Irski in 20.000 na Solomonih. Kakih 110.000 japonskih vojakov je bilo ubitih ali jih je pomrlo od gladu v južnem Pacifiku, kar znese skupaj 250.000 japonskih čet, ki jih je Hirohito razpostavil leta 1942 po otokih južnega Pacifika.

Angleži vedno bolj pritiskajo na Firenco, glavno mesto Toskanije

Rim. — Osmo angleška armada počasi pa stalno napreduje proti Firenci, glavnemu mestu Toskanije, katero branijo tri najboljše nemške divizije, ki so v srednji Italiji. Pod mestom imajo Nemci obrambno linijo v polkrogu, odkoder srdito napadajo Angleže. Toda Angleži z uspehom odbijajo vse nemške naskoke in Firenca mora biti vsak čas v njih rokah.

Vesela vest

V Huron Road bolnišnici so prinesle vile rojenice 8 funtov težkega sinkota družini Mr. in Mrs. Carl Stusek. Tako sta postal poznana Mr. in Mrs. Anton Stusek iz Wickliffe, O. že sedmič stari ata in stara mama, Mr. in Mrs. Matt Nemec iz Euclida pa petič. Naše čestitke vsem skupaj!

TROPIČNI VIHAR JE UDARIL V N. CAROLINO

Wilmington, N. C. — Sinoči je prihrumel na obrežje v bližini Wilmington tropični vihar, ki je divjal 60 milj na uro in ki je gnal proti obrežju kot gore visoke valove. Ljudje so v naglici bežali z obrežja v notranjost.

Ob 6:30 zvečer so bila že vsa pota, ki vodijo na obrežje, pod vodo. Telefonske in brzojavne žice padajo pod pritiskom silnega vetra. Več radijskih postaj je prenehalo delovati. Ob desetih zvečer je tornado planil v notranjost nekoliko južno od Wilmingtona. Vojaki iz taborišča Davis so prihiteli, da so reševali ljudi z obrežja.

Zed. države so poslale Rusiji 10.000 letal

Edmonton, Kanada. — Kako so pošiljali bojna letala iz Zed. držav preko Kanade in Alaske v Rusijo, je bila dozaj vojaška tajnost. Po dveh letih je zdaj kanadsko časopisje prvič dobilo dovoljenje o tem pisati.

Iz ameriških vojaških krogov se doznavajo, da je bilo poslanih od jeseni 1941 iz Zed. držav v Rusijo nekako 10.000 bojnih letal.

VOJNI IZDATKI SO DOSEGLI NOVE VIŠINE V JUNIJU

Washington. — Vojni izdatki vlade Zed. držav so dosegli nove višine v mesecu juniju, to je, \$7.957.000.000, narastek \$39.000.000 ali za 0.5% nad majskimi izdatki, kot kažejo podatki, ki jih je zbral zakladniški oddelek naše vlade in jih je naznanil Urad za vojno produkcijo.

Povprečno so vojni izdatki v juniju znašali dnevno \$306.000.000, kar je narastek za 4.3% nad dnevnimi izdatki v mesecu maju, kar je bilo \$293.300.000.

Vile rojenice

Vile rojenice so obdarile Mrs. Sylvio Evatz, 6523 Bonna Ave. v nedeljo s zalo hčerko, 7 funtov in 4 unce težko. Ata uzir, soprog, Sgt. John Evatz služi z ameriško armado točasno v Indiji. Pred odhodom k vojakom je bil John uslužben v mesnici v Tankovi prodajalni, 6313 St. Clair Ave. Srečni ata je naročil mladi mamici krasne cvetlice tam iz daljne Indije. Čestitamo!

Danes bo 95 stopinj Vremenski urad napoveduje za danes do 95 stopinj vročine. Popoldne bo morda nekaj neviht z prav malo dežja. Včeraj ob 2:30 popoldne je kazal toplomer 93 stopinj.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)1117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3 cence

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cence

Entered as second-class matter January 5th, 1900, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

-83 No. 179 Wed., Aug. 2, 1944

Narod naj si izbira vlado

V poljskem vprašanju je Stalin očividno izmaneviral predsednika Roosevelta, zlasti še, ko se je Stalinu pridružil tudi Churchill je bil Roosevelt sam, ki je podpiral poljsko vlado v Londonu. Stalin je pa priznal vlado osvobodilnega komiteja, ki se je organizirala v Moskvi s privoljenjem Stalina ter ji izročil v upravo vso osvobojeno Poljsko, ki je pa, seveda, podrejena v gotovih ozirih ruskim vojaškim poveljnikom.

Tako imajo Poljaki zdaj dve vladi, katerih nobena nima sicer dosti moči, vendar je ona, ki jo je postavil Stalin, v boljši poziciji, ker ima za seboj tako močnega pokrovitelja.

Poljski narod, katerega Stalin zdaj rešuje nemškega jarma, mora vzeti to, kar mu da Stalin. In Stalin očividno ustvarja tako Poljsko, kot bo njemu všeč.

Vendar je nekaj znamenj, ki kažejo, da njegova vlada, ki jo je izbral za Poljake, ne bo tako popularna, kot bi bilo pričakovati. Zato bo najbrže pristal v to, da se bo iz obeh vlad organizirala nova vlada s tem, da je dovolil priti v Moskvo na posvetovanje premijeru Mikolajczykju iz Londona, ki načeljuje poljski vladi v pregnanstvu.

Stalin bo moral končno uvideti, da si bo moral poljski narod sam izbrati vlado po svojem hotenju in si ne bo pustil v tem oziru diktirati niti Moskvi niti Londonu. Spore glede mej bodo morali rešiti Združeni narodi skupno in ne morda najmočnejši med njimi. To ni samo pravično, ampak to zahteva tudi mir po tej vojni. In če je kdo, ki bo potreboval mir dolgo dolgo let, bo gotovo Rusija, ki bo izmed vseh dežel najbolj razbita.

Isto velja tudi za bodočo Jugoslavijo, kjer naj si narodi sami izberejo vlado po svojem okusu in po svoji želji, ne da bi pri tem ukazovala London ali Moskva. Zed. države še, vedno vztrajajo na principih Atlantskega čarterja in ta daje osvobojenim narodom popolno pravico ustvarjati si vlade po svojem hotenju. Prej ko se London in Moskva privadita na to, koliko boljše bo za bodoči svetovni mir, to se pravi: toliko bolj trdna bo podlaga bodočemu svetovnemu miru.

Italija se naslanja na Rusijo

Italija ne bo imela nobene uspešne vlade, dokler ne bo popolnoma osvobodjena. Pa tudi pozneje bo težko dobila Italija kakega pravega voditelja, ki bi imel povsem zaupanje pri narodu. Narod, ki ni imel pri vodstvu skoro eno generacijo nobene besede, se bo moral šele učiti samovlade. K temu je treba pa še prišteti rekonstrukcijo razbite dežele, kar bo vzelo več kot pet let in za katero bodo morali zavezniki posoditi denar.

Toda v enem ima Italija prednost pred drugimi okupiranimi deželami. Kakor hitro namreč zavezniki osvobodijo kos dežele, takoj popravijo pristanišča, ceste, železnice. Edino vprašanje, pa dokaj pereče, bo na severu, kjer je glavna italijanska industrija. Kadar bodo prišli zavezniki tje, bodo mogli šele videti, v kakšnem položaju bo industrija, ki je mnogo trpela po bombnih napadih.

Notranje se bo Italija najbrže naslonila na Rusijo. Italijani že zdaj bolj verjamejo v Moskvo, kot v katero koli drugo prestolnico Združenih narodov. Italijani mislijo, da Rusija bolj razume njih položaj kot kateri koli drug narod. Tudi do Zed. držav imajo Italijani spoštovanje in obzir, toda te so predaleč. Kar se tiče vpliva na Italijo po vojni je pa Anglija komaj na tretjem mestu.

Italija je danes na bobnu, kot pravimo. V rezervi nima nobenega zlata, ker so ga Nemci vsega pobrali. Vlada sicer že zdaj pobira v osvobodjenih delih Italije davke, toda jug je še pred vojno plačal komaj 30 odstotkov vseh davkov dežele, kaj more pa plačati zdaj? Italijanska vlada bo morala nekake dne dati ljudem odškodnino za ves okupacijski denar, ki ga zdaj tam trošijo zavezniške armade. Koliko bo tega denarja danes nihče ne ve. Trgovci, ki prejemajo od zavezniškega vojaštva okupacijsko liro, bodo zahtevali po vojni od vlade pravi denar. Tako določajo pogoji premirja.

Stroški za gradnjo razbite Italije bodo tako ogromni, da si ni dozdaj še nihče upal začeti niti računati.

Vse to kaže, da bo potrebovala Italija kakega močnega prijatelja. In kot vse kaže, se ozirajo Italijani, kot smo zgoraj rekli, na Rusijo. Ako bo Anglija k temu privolila, se ne more še vedeti. Kot pišejo ameriški časopisi Italijani sumljivo gledajo na Anglijo, češ, da hoče ustvariti močno Jugoslavijo. To se pa ne zлага z načrti italijanskih voditeljev.

Najbrže se Italijani boje, da bo Rusija prepustila Angliji imeti politične sfere v Jugoslaviji, v katerem slučaju bi najbrže Italija izgubila Dalmacijo, Istro in vse Primorje, zato se pa menda že zdaj ližejo v Moskvi, da bi govorila zanje.

TO IN ONO

Nekdo je zapisal, da ne razume, zakaj neki bi delegati prihajali 2. in 3. septembra v Cleveland — na uro gledat. Tiskali so to misel tam, kjer imajo umaro 6231 St. Clair Ave. Tam že vedo, kaj tiskajo. Morda bo pa le dobro, da si pridejo glavni delegatje ogledat clevelandске ure. Mi se bomo potrudili, kar bo v naših močeh, da bodo naše ure kazale prav.

BESEDA IZ NARODA**Obiskovalci S. N. Muzeja**

Zadnji čas v tem poletju je večje število naših rojakov in rojakinj iz raznih krajev Amerike obiskalo Cleveland in obenem tudi Slovenski narodni muzej. Tu in tam pridejo tudi razni drugi obiskovalci in si ogledajo naš muzej. Zanimivo je vedeti, kdo so bili ti obiskovalci in odkod. Naj navedem imena onih, ki so se registrirali v muzejsko spominsko knjigo, ti so: Louis Prohaska, Joseph Mack, Rudolf Sliva, Ernest Pokorny, od Czech Teacher's Ass'n, iz Clevelanda; Mr. in Mrs. Joe Skufca, Scofield, Utah; Frank in Anna Gačnik, Cleveland; Anna Repnik, Yukon, Pa.; Frank M. Jaksic in Frank T. Komar, Cleveland; Mr. in Mrs. Frank Kovach in Patty, Imperial, Pa.; Frank Spental, Windsor, Ontario, Canada; John Novak, Carleville, Ill.; Frank in Mathilda Paulich, Albana, L. I., New York; Anton in Mary Jordan, Millvale, Pa.; Louis Lopatic, Steelton, Pa.; Frank Steibly in Louis Robson, Sharon, Pa.; Jennie in Frances Koritnik, Gilbert, Minn.; Erna, Violet in Ann Ruparich, Chisholm, Minn.; Mary Goršek, Brownville, Pa.; Mary Pesut, Pittsburgh, Pa.; Anton in Helen Kastigar, West Allis—Milwaukee, Wis.; Theresa Skrabe, in Jennie Zaman iz Brooklyn, N. Y.; Julia Peternel in Josephine Gruđen, Cleveland; Julia Zupančič in Anna Trauner, Indianapolis, Ind.; Mrs. Mary Lambert, Washington, D. C.; Mr. in Mrs. Louis Changle in Mr. in Mrs. John Nemec, Bridgeville, Pa.; John in Mary Peterka, Cleveland, O.

Kadar obiščete Cleveland, pridite si ogledat še naš Slovenski narodni muzej v S. N. Domu na St. Clair Ave. Muzej še ni tako velik, da bi se mogel kosati z raznimi ameriškim muzeji, ampak kar imamo zbrana je naše slovensko in nekak hrvatskega in na to zbirko, ki je sicer skromna, smo vsi lahko ponosni. Z leti se bo popovečala in imeli bomo nekaj odličnega arhiva, ki bo zanimalo marsikoga. Obiskovalci iz zunanjih naselbin lahko vidite muzejsko razstavo vsaki čas, ako pridete v S. N. Dom in vprašajte tajnika Mr. John Tavčarja, da Vam pokaže, kar bo rad storil. Istotako tudi oskrbnik. Torej dobrodošli obiskovalci S. N. Muzeja ob vsakem času!

Erazem Gorshe

S težkim srcem sem gledala naše hrbate fante iz Bonna Ave., ko so odhajali na vojsko. Drug za drugim so odšli z upanjem v srečo, da bodo kmalu strli sovražnika in se zmagovito vrnili na svoj dom. Skoraj je ni hiše na tej cesti, da bi ne imela enega ali več svojih sinov pri vojakih in med njimi je bil tudi sedaj pokojni Stanley Zupančič.

Kako prijetno je bilo nekaj, ko so se zvečer shajali pri tej ali oni hiši in so po domače pokramljali in veseleje srea prepevali prelepe slovenske pesmi. Dasi ravno niso bili zmogni bogve koliko slovenskega jezika, a pesem, ta jim je pa prav dobro šla. Kako sem bila vesela in ponosna na to krepko, čvrsto slovensko kri!

Ko je prišel ukaz in so počasi drug za drugim vsi odšli k vojakom, mi je bolešno zajokalo srce. Koliko izmed teh fantov se bo vrnilo in kdaj? Drug za drugim so prišli po slovo — želela sem jim zdrav in hiter povratek in nato pa boljše bodočnost.

Dragi Stanley, tudi ti si se prišel posloviti — da, zadnji si

odšel iz naše ceste. Krčilo se mi je srce ob pogledu na te in tvoje žalostne starše. Tudi tebi sem stisnila desnico želeč ti sreče, zmage in te izročila Mariji v varstvo. Odšel si, a na nas nisi pozabil. Večkrat se nas je spomnil s vzpodbujajočimi pismi, zagotavljajoč nam, da bo sovražnik kmalu strl in da se za prihodnji božič vidimo. Božič bo prišel, a tebe dragi Stanley, ne bo domov.

Pretekli ponedeljek, 24. julija, je pismonoša izročil tvoji ljubljeni mamičji telegram, na katerem je bilo poročilo, da si 26. junija padel na bojišču v Franciji v boju za domovino. Globoko je zadel ta žalostna novica ne samo tvoje starše in brate (katerih eden je na japonskem bojišču), ampak tudi nas vse, ki smo te poznali in ljubili.

Tvoja izguba je nepopisna, dal si mlado življenje zato, da bi nas obvaroval pred sovražnikom — preli si kri v obrambo svoje ljubljene domovine. Postal si prvi mladi junak na Bonna Ave. — prva žrtev — prvi meč bolečin.

Dragi Stanley, moj nikdar pozabljeni prijatelj in dobitnik lahke naj ti mo tuja gruda. Na tvojo junaško smrt bo večer spomin. Odšel si, a tvoja plemenita dela in tvoje dobre srce bo živelo večno v naših srcih. Bog ti daj večni mir in večna luč naj ti svetli. V molitvah bomo vedno združeni.

In vi, draga mati, oče in bratje, ki ste okusili grozoto smrti, iščite tolažbo v molitvi, Bog vam je poslal težak križ, dal vam bo pa tudi moč, da boste prenesli to bol. Ljubezen nikdar ne umrje in sega preko groba, čas celi rane, saj je pa tudi ta ločitev le začasna, kajti prišel bo čas, ko boste zopet vsi združeni v lepši domovini nad zvezdami. Bog vas podpiraj v teh težkih dneh. V imenu vseh sosedov na Bonna Ave. vam izražam globoko sočutje. Bog z vami.

Pozdravljen junak slave, padel si v bran domovine svoje, da varni bi bili pred sovragom mi, zato si ti preli nedolžno kri.

Ko zarja jutranja vzhaja, misli hite mi preko oceana, slovenska mati, žena tam poklada venec očenaša na grob junaka.

Mirno spavaj v zemlji tuji, Stanley, junak, sin Slave ti, duša pa veselje in plačilo živi tam, kjer ni sovraštva ne skrbi.

Mary Marinko.

Gospodarska bilanca 25-letne italijanske vladavine v Julijski Krajini

(Nadaljevanje)

NASKOK NA NAŠE GOSPODARSKE USTANOVE

Najdalje so ohranile svojo prostost in samostojnost pod italijansko vladavino naše gospodarske in kreditne organizacije ter njih imovina. Ali naših bank lotila se je Italija že po nekaj letih. Polastila se je najprej največje jugoslovanske banke-Jadranske banke v Trstu in njenih podružnic v Opatiji in v Zadru. To pa ji ni bilo dovolj. Da v živo zadene njene vlagatelje, je bilo treba banko zatrejti. In zares je pogrnala italijanska fašistična bančna uprava leta 1924, banko v konkurzu. Trideset milijonov lir slovenskih in hrvatskih denarnih vlog je bilo tako uničenih.

V drugih primerih so zapuščali uprave naših zavodov, zlasti gospodarsko dobro stoječih zadrug, in izročali njih upravo italijanskim komisarjem z nalogo, da ustanovo likvidirajo in

premoženje uporabijo za italijanske politično-propagandne svrhe. Tako so se polastili importantne palače "Trgovski dom" v Gorici, ki je bila last Trgovsko-obrtno zadruga goriske, potem stavb "Konsumnega društva" pri Sv. Ivanu v Trstu, v Barkovljah, v Škedenju in v nešteto drugih krajih. Leta 1927. je bil razpuščen najmočnejši istrski zadrugi denarni zavod — "Istarska posojilnica," ki je imela svoj sedež v Puli in podružnico v Pazinu, potem ko so bili fašisti zažgali 1920, njeno palačo v Puli. Naslednjega leta 1928 je bila razglašena goriska "Zadruga zveza" in 1929 je prišla na vrsto "Zadruga zveza" v Trstu.

S tema dvema razpustoma je hotel fašizem zadeti živo ne samo jugoslovansko zadrugo stavbo v Italiji, ampak vso narodno gospodarsko tvorbo silo slovenskega življa sploh. Kajti z uničenjem obeh zadrug in zvez z njih gospodarskimi in strokovnimi glasili in gospodarskimi in zadrugnimi tečaji je ljudstvo izgubilo najizrazitejše pobudnice in voditelje vsega svojega gospodarskega snovanja, ki sta zaradi svojega v najširše plasti segajočega vpliva zavzemali vodečo mesto v slovenskem političnem, socialnem in kulturnem razvoju in življenju v mejah kraljevine Italije.

Po razbitju zadrugne organizacije so se mogle ohraniti na površju in kljubovati fašističnemu navalu le krepkejšie zadrug, kakor Tržaška posojilnica in hranilnica, Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu, Goriska ljudska posojilnica, Centralna posojilnica v Gorici, Okrajna posojilnica v Idriji, v Ajdovščini, v Cerknem, Posojilnica v Vipavi, pri Sv. Luciji, v Tolminu, v Kobarižu, v Bovecu, v Sežani, v St. Petru na Krasu, v Postojni, v Trnovem, v Podgradu, v Jelšanah, v Volovskem, v Buzetu in v Kopru ter nekaj manjših kmečkih posojilnic. Ali pod fašističnim nasiljem so padle tudi te zadrug druge za drugo. Nekatere so bile prisiljene da jih absorbirajo italijanski zavodi, druge so morale zopet same stopiti v likvidacijo in tretje so bile od preteklih kratkomalo razpuščene pod pretvezo, da ogražajo njih upravni odbori javni mir in red.

Do vstopa Italije v sedanjo vojno so se bile ohranile le še Tržaška posojilnica in hranilnica, Trgovska obrtna zadruga v Trstu, Ljudska posojilnica v Gorici, Posojilnica v Ajdovščini, v St. Petru na Krasu in še nekaj manjših zadrug. Z izbruhom vojne je bila zapечатena tudi njih usoda. Tako sta bila razpuščeni avgusta 1940. Tržaška posojilnica in hranilnica in Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu, in to na izrečno zahtevo fašistične stranke, ki ni mogla dalje trpeti delovanja teh dveh solidnih in obče koristnih slovenskih denarnih zavodov na tržaškem ozemlju.

Tako je Italija uničila v nekaj letih ono ponosno zadrugo gospodarsko organizacijo jugoslovanskega življa, plod šestdesetletnega trdega in nesebičnega dela, ter spravila slovensko ljudstvo novih pokrajin v popolno gospodarsko odvisnost italijanskih zavodov, ki so bili še pred fašizmom in so ostali najvernejši eksponenti poitalijanevalne politike uradne Italije. Neprecenljiva je moralna škoda, ki jo je utrpelo slovensko ljudstvo z uničenjem njegovih zadrug; efektivna gmotna škoda pa gre v težke desetine milijonov.

POKRADLI SO NAM 320 MILIJONOV LIR

V kratki dobi italijanske vladavine smo bili na Primorskem oškodovani s strani Italije in njenih zastopnikov za vsote, ki se pri najmanjši oceni odražajo v sledečih številkah: pri zamenjavi denarja 78 milijonov lir, pri avstrijskem vojnem posojilu, pri vojaških kaznicah 30 milijonov, pri požigih ob nastopu fašizma 25

milijonov, pri vojni odškodnini na Gorškem 100 milijonov, pri dobrodelnih ustanovah 10 milijonov, pri Jadranski banki 30 milijonov, in pri zadrugah 35 milijonov, — skupna škoda 320 milijonov lir. Tu ni všteta škoda za prezgodno izsekavanje državnih in občinskih gozdov, za neracionalno izkoriščanje rudnika živega srebra v Idriji, svinčenega rudnika v Rablju, premogovnika v Karpanu in v Raši, kakor tudi niso vpšte v vse ogromne neprecenljive škode, ki jih je utrpela v Julijski Krajini naša industrija, trgovina in obrt zaradi političnega preganjanja njihovih lastnikov s strani italijanskih oblasti, z namenom, da uničijo predvsem gospodarsko moč jugoslovanskega življa, zato da bi lažje zlomili njegov odpor. Tu ni vpoštevana škoda, ki jo je pod Italijo utrpelo jugoslovansko prebivalstvo Julijske Krajine.

KAJ PA SO DALI?

Italija ni prinesla svojim novim pokrajinam ničesar s seboj razven četrtr milijona priseljencev: karabinijerjev, finančarjev, tajnih agentov, policajev, državnih uslužbencev, brezposelnih zasebnih uradnikov in delamrncev. In vsa ta masa, ki gotovo ni bila cvet italijanskega naroda, je prišla s svojo napačno miselnostjo o socialnem sožitju in razmerju do sočloveka, ki se odraža v splošni nezaupljivosti in aprioristični predmnevi, da je vsakdo protisocialen škodljivec in zločinec, vse dokler ne dokaže nasprotnega. Miselnost, ki je še produkt več stoletnih "bocche di leone" in ki kulminira še danes v podrejenem odnosu žene do moža ter v skrajnem anahronističnem formalizmu in birokratizmu vsega italijanskega javnega življenja. Prinesli so s seboj poleg skrajne nezaupljivosti tudi nesolidnost v pojmovanju medsebojnih dolžnosti in obvez. In vso to tujo taro so vtihotapili v poslovno življenje Julijske Krajine, ki je stalo pred prihodom Italije na najvišji ravni poslovne kulance in lojalnosti, ki je lastna civiliziranim narodom. Bodi omenjeno, da so pričeli ti novi priseljenci s svojimi metodami in razvadami ubijati v jugoslovanskem prebivalstvu, ki je po svoji naravi in tradicijah vedno visoko držalo zdravo moralno, hrastvene in etične vrednote. Sem spada jo dvomljive zabave na fašističnih "dopolavskih" prireditvah, zalezovanje slovenskih žena in deklet, korumpiranje slovenskega življa, med katerim so iskali ovaduhov, konfidencij in izdajalcev lastne krvi. Kajti ves italijanski režim v Julijski Krajini je slonel na tajnem zasledovanju in špijiranju vsega privatnega in celo družinskega življenja. Bil je ena sama dolga veriga tajno-policijskega vohunstva, ki ni spoštovalo niti najprimitivnejših človečanskih pravic in ki je dosledno kršilo pismenko tajnost, hišno in družinsko nedotakljivost, svobodo kretanja in besede ter celo svobodo misli. Kar ni storila državna policija, je storila tajna karabinijerska služba, tajna informativna služba fašistične milice, informativna služba generalnega štaba in končno zloglasna tajna "Ovra" (Organizzazione volontaria di repressione dell'antifascismo), ki je imela svoje vohune-provokatorje v vseh slojih, poklicih, uradih in skupinah in ki je spravila ogromno število najboljših slovenskih mož, žena, mladeničev in deklet v dolgoletne ječe, konfinacije in internacije ter pred eksekucijske vojaške odrede. Ali vse to ni moglo zlomiti odporne sile slovenskega prebivalstva, ki je ohranilo kljub neprestanemu nasilju neokrnjene svoje narodne, etične in kulturne vrednote.

(Dalje prihodnje)

Pomagajte Ameriki, ko vojne bonde in znamke.

Včeraj sem povedal, kaj vasovalec potkal pri napadu, da štelbelcu in prišel snubit o ga vsem času. V takem slučaju je še dobro izšlo. Seveda, če pa tudi primerilo, kot polavlj pesem... ka... z okna pot... Tistim, ki ne vedo, kaj to ni potreba vedeti, drugi je bil veste; besede nisem zapisal, je nekam nerodna, čeprav govori lo tisto, kar beseda predstavlja v starem kraju ravno to varo trebno in pri vsaki hiši položaj Ameriki odpiraj za kanta na

Potrebno se mi zdi, da bi koj slovesno in na tem mestu javim, da teh dogodkov, če sam doživel, to se pravi činu sem jih od strani, ko se je parkrat s fanti, s Kraljevim nezom, Planincovim Frano Pojetovim Jakobom in drugimi ki so mi dovolili, da sem v včasih z njimi v soboto v park so šli v avdijenco k svojemu ljenkam. Kar se je menilo, najbolj čudno zdelo je bilo, da sta ji imela toliko povededse cele ure je stal fant pod zlag in se pogovarjal z dekletom in brže o vremenju, o kromu živini in tako dalje. Po njene mnenju je (takrat) bil točen razgovorjanje zelo nespodobno. Prvič mi ni šlo v glavo, v Gadi vse to tako na slo je p. Saj bi bil šel fant k dekletu lahko v vas prej, zvečer je m kuhala večerjo, ali pri hotel za prašice, pa bi bil to treba nositi težke lestevne hiš.

Ako sem šel s kakim prišam, sem mu moral dati za besedo, da bom tiho in varno ždel tam za vogalom ali v dovnico. In se je končalo, čež nekaj ur poslovl in no ga vprašal, kaj da mu je odgovoril: nič! Torej za zen nič pa metati pred pol noči!

Kadar je šel kateri v dijenco v drugo vas, pa se konca ni bilo tako čudno, češ poniči. Podnevi sta zaposlena, vsak pri svoji zato res ni bilo časa drugič, ponoči, ko mu je blede LeNo razsvetljevala pot temno sploti.

Ampak tisto vasovani, ki sednih vaseh je bilo počen časih in tudi krajih, v tako velikim tveganjem. Zne se navado so namreč imeli, da so skrbno varovali svoji domače vasi. Ako so raz ne zalotili, da se je zmotil, tje iz druge vasi, je bil če ni nesel svojih kosti vse za domov. Je bil zelo prebno se je prelinil neopazeno v vrazno linijo. Največkrat na "oglede" po dva; eden je stal spodaj na straži in če ni slišal sovražno patruljo, vplil gor v vasovalec: "ma, beži!" in ni čakal, da je telj zdrknil z lestve na? Ja pak jo je vtil kar na svojo ravni liniji direkciono so vas.

Če je bil pa fant trmal je vtepel v glavo, da bo sedno vas, pa če se svet (taka korajža je namre tom zelo imponirala), se seboj celo patruljo pri (obg) Ti so se poskrili v bližini. Bor naskočil sovražnik v slavi vilu, so dregnili v sršeno zdo in so naglo odnehalo bila pa obramba doma prejaka, so se pa patrulje sedne vasi umaknile iz čnih ozirrov, kar čez plo polja, ne da bi bilo na go dovolj časa, da bi si iskali pot, ki pelje iz zume se, da so pri tel zabavi igrale vlogo tne ri, kot: ročice, driskele cepel, toporišča in drabi, pripravno orodje. Pa je bilo to le bolj za par Se bomo vasovali.

Žrtev spovedne molčečnosti

Josip Spilman S. J.

Predsednik: "Recimo, da je hotel res hotel zvreči sum: ali bi tedaj ne bilo za- pač, da bi bil porabil vaš nož, da bi pustil ležati pri umor- u? Cemu je pa v kuhinjo pri- šel? Je košaro in pa prt in se pral v nevarnosti, da bi do- do na poti ne zalotil?"

Zatoženec: "Sum zoper me- je bilo pač treba še poveča- ti."

Zagovornik: "Prosim, naj- ni pomislite, da bi bil varovanec pač ne bil koša- ro, da bi pustil ležati pri umor- u? Cemu je pa v kuhinjo pri- šel? Je košaro in pa prt in se pral v nevarnosti, da bi do- do na poti ne zalotil?"

Zatoženec: "Ta svečnik sem- pri oltarju med rano- ju. V jutru nesrečnega zlo- čina je pa zginil. Kako pa je- prišlo k trupu umorjene žen- e? Meni uganka."

Priča Suzana je bilo, tako so- pašavci pazili na vprašanja- govore. Predsednik pro- zaslišanje za končano in- pričo, da morajo zapusti- varano, da jih bo pozneje- poiskali na galeriji si na pol- no izmenjavajo svoje uti- la: "Slaba preti župniku," pra- va, da, da, nož bi bil moral bo- kriti," pravi drugi.

Nož ne dokazuje toliko- pa svečnik," meni tretji. Nož je imel prav čeden iz- goj; toda svečnika ni mogel- prišiti z nobenim zlogom. LeNoir, "Kako more kristi- sloph misliti, da je gospod- ki je vendar videti tako- ožen in Bogu udan, zvršil- tako strahovitega?"

Se sodite ravno napačno. gova lica in njegovi mirni- zori so me zanj pridobili- raz ne verjamem, da mu ta- slabo preti," pripomni drug

Vse zavisi od tega, če se go- va Meunier posreči dokaz, je kdo drugi tja položil nož- ga vsaj mogel položiti," pravi drugi. "Zdi se mi, da se zani- ma za tega duhovnika, dobra- je? Jaz se zanimam samo za- pravo in razumem sedaj to- o sodiščih, da bi n. pr. da- ni tožbo ravno tako dobro- to, da sedaj se še ne da re- šiti, če bo stvar iztekla. celo življenje — giljotini- (obglavljen) — vse je mo- že. Bomo že videli!"

Pozor! Priče se zaslišuje- ZASLIŠANJE PRIČ- rve priče niso vzbudile po- ne pozornosti. Bili so to žu- obćinski pisar, notar in- ali gospodje iz Ste-Victoire, so izpovedali vse ravno tako- je bilo opisano v protoko- Zagovornik je na koncu iz- edil vprašal vsako pričo, na- čnem glas je bil zatoženec- voji župniji. Vsi so morali- zmati, da niso nikdar vedeli- slabega o župniku; samo- pod Carillon, krčmar pri

RAZNE VESTI

KONCENTRACIJSKA TABORIŠČA

Washington, July, (ONA) — Mnogi izmed nemške mladine med 12 in 15 letom kažejo proti- družabne znake, za kar so poslani v gestapovska taborišča, da jih tam "vzgojijo" ali pa če po- trebno "likvidirajo," poroča bri- tanski radio iz Stockholma, kar so slišali v Uradu za vojna ob- vestila.

Britansko obvestilo pravi, da so do sedaj ustanovili pet tabo- rišč za "proti-družabne" mlade- niče in mladenke. Ti so dobili poblastila z odlokom, ki so ga podpisali več nacističkih mini- strov kakor tudi Himmler. Pravi- jo, da s taborišča pri Morin- gen blizu Hildesheim. Tri so za- dečke, in dva za dekleta.

Neki članek iz gestapovskega lista "Deutsche Polizei" je bil ci- tiran od dopisnika BBC. "Ena posledica vojne je nagibanje mla- dine tvoriti skupine, katerih člani zelo kmalu postanejo anti-Hitler- jevi mladini, in v nekaterih slu- čajih postanejo celo sovražni narodni socialistični filozofiji, in navsezadnje še poskušajo iz- vrševati kaznjiva dejanja."

Članek v "Deutsche Polizei" je dodal, da so proti-družabni otroci navadno v večjih mestih. Ko so enkrat obsojeni v enega teh taborišč, starši teh otrok na- vadno ne morejo dobiti teh otrok- ven.

"Njihovim očetom ne povedo, če njihovi otroci zapadejo," je dejal dopisnik BBC. "Njihove matere protestirajo zastonj pro- ti brutalnemu mučenju ali pa ce- lo likvidaciji od gestapa."

Narastek zločinstva med nem- ško mladino, ki je bila prej zelo priljubljena pri Gestapu, pripi- suje dopisnik BBC dejstvu, da morajo otroci delati preko svo- jih moči, in so fizično izrabljani do skrajnosti.

ODBOR V GENOVI

Rim, 27. julija, (ONA) — spisal Victor M. Bienstock. Pa- triotični odpor v Genovi je pov- zročil, da so Nemci rabili siste- matičen način deportacije tisoče delavcev in mladine iz mesta v Nemčijo, kakor pravijo poroči- la, ki so prišla iz nemškega za- ledja skozi podzemsko pota.

Več tednov, kot pravijo ta poročila, so Nemci poskušali zatreti stavko, ki je trajala me- sec dni med mestnimi industri- jalnimi delavci, s tem, da so jih deportirali v Reich na pris- silno delo. Njihov najnovejši način je bil, da so napravili kordon okoli industrijskih in ladjedelnih okrožij brez svari- la, ter zajeli vse može, ki so bi- li v okolici, in jih nemudoma deportirali. Ta zajem je umre- žil več tisoč žrtev.

Drug ukrep je bil ukaz, da se morajo vsi osemnajstletniki prijaviti k vojakom. Ko so se mladeniči prikazali, so tudi oni bili zajeti in deportirani.

Zvižaja, ki jo naciji zelo uspešno uporabljajo, po pod- talnih poročilih, je tuljenje si- ren. Oni počakajo, da se pre- bivalstvo zbere v zavetja, po- tem pa zajamejo može.

Nekaj karabinjerjev je oči- vidno odklonilo in ni ubogalo ukazov, da bi sodelovali v osve- ti proti njihovim tovaršem. Tu- di oni so bili baje aretirani in prepeljani v Reich.

Ta val maščevanj sledi redu upornih dejanj, ki so jih izvrši- li Italijanski patrioti začetkom aprila, ko je bila položena v gledališče, kjer so bili nemški vojaki, bomba, in jih je bilo 59 ubitih. Da bi se osvetili, so Nemci vzeli 59 političnih ujet- nikov iz ječe in jih ubili.

Potem je sledila cela vrsta proti-nacističnih dejanj, kate- rih vsako je izzvalo srditejšo osveto, kot prejšnje, in ta osve- ta je dosegla višek, ko so ubili 70 političnih ujetnikov pred tremi tedni, ker je bil nek ge-

stapovski oficir ubit. Ta pokolj je povzročil splošno stavko, ki jo poskušajo sedaj Hitlerjanci zatreti.

MALI OGLASI

EMERY'S BAR

961 ADDISON ROAD

Najboljše ohijsko vino

75 centov—1/5 galona

Ta oglas je vreden 15¢ pri na- kupu ene steklenice (samo ta teden)

Hiše poceni naprodaj

Moderna hiša na Corsica Ave. za 2 družini, 4 sobe spodaj, 4 so- be zgoraj, 2 furneza, 2 porča, 2 garaži; cena je \$7,500.

Hiša na 74. cesti, 6 sob spo- daj, 5 sob zgoraj.

Moderna hiša na 869 Rudyard in Kipling Ave. 6 sob spodaj, 6 sob zgoraj, 2 furneza, 2 garaži; cena je \$7,000.

Hiša za 2 družini, 4 in 4 sobe, na E. 158. St.; cena je \$6,200.

Moderna hiša sama zase, 5 sob in furnez. Hiša se nahaja na Lockyear Ave; cena je \$5,800.

Nadaljna pojasnila dobite pri George Kasunic 7510 Lockyear Ave. HE 8056.

(Aug. 2, 4, 5)

Stanovanje v najem

V najem se odda stanovanja za 2 družini, vsako po 4 sobe, vse na novo dekorirano. Zglasite se na 1123 E. 63. St.

(Aug. 1, 3, 5.)

V BLAG SPOMIN PETE OBLETNICE SMRTI NAŠE PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE HCERE IN SESTRE

MARY ROMIH

ki je za vedno zaspala 2. avgusta 1939.

Dasi davno zemlja skrila mil je tvoj obraz, nismo se te še pozabili, misel na te je vsak čas.

Zalujoči ostali:

MARTIN in LUCIJA, starši; LUCILLE, sestra.

Cleveland, O., 2. avg. 1944.

BACK OUR MEN WITH FIGHTING DOLLARS

28 Million Workers Like This One Are Buying Bonds Regularly.

Odhod v varnejše kraje. — Na sliki je vidne skupino angleških otrok, kateri čakajo na vlak, da jih odpeje iz Londona v varnejše kraje. Nekateri so veseli, drugi pa zopet prestrašeni, ko v naročju svojih mater odhajajo iz dosega nemških "robot" bomb.

DELO DOBIJO

Ženske

za

splošna tovarniška dela

starost 21 do 45 let

Samo dnevno delo

49 ur na teden

Visoka plača od ure in overtime

Avtomatično mesečno povišanje

Državljanstvo potrebno

Zglasite se osebno pri

The Bunell Machine & Tool Co.

1601 E. 23. St.

med Payne in Superior

(182)

LATHE OPERATORJI

in učenci

INSPEKTORJI

Plača od kosa

52 ur na teden

MAŠINSKI OPERATORJI

in učenci

PREVAŽALCI S TRUKI

Plača od kosa

in visoka plača od ure

Ohio Piston Co.

5340 Hamilton Ave.

(183)

Moške in ženske

splošna tovarniška dela

se potrebuje za

6 dni v tednu

48 ur na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo držav- ljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično spo- sobni opravljati delo, ki ga nu- dimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(184)

Dekleta in žene

za lahka tovarniška dela

48 ur na teden

Poln ali samo delni čas

Dnevno delo

Plača od ure in plača od kosa

Zglasite se

F. Zimmerman Co.

W. 110th St. & Berea Rd.

(184)

Ženske za čiščenje

Sprejme se dve ženski za či- ščenja uradov. Z delom lahko začnejo takoj po šesti uri in ko izvršita določeno delo, gresta lahko domov. Plača je \$80.00 mesečno za vsako. Vprašajte za Karl Roesch na 1421 E. 49. St.

(181)

Ugodna prilika

Če gledate za dober trgovski pristor, tukaj je dobrodoča go- stilna z D-5 licenco v promet- nem okraju. Zidano poslopje, 2 velika trgovska prostora, 4 stanovanja vsako po 4 sobe; vse moderno izdelano in blizu Lake Shore Blvd.; cena \$27,000. Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

ČE STE BOLNI

Ako trpite na "nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem sto- riti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih sluča- jih. Jaz se poslužujem stare ev- ropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razu- me vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv na- čin.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo

423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave.

Telefon: MAIN 6016.

(Wed. — x)

Prodaja posestva

Spodaj podpisani oskrbnik zapuščine pokojne Marije Jenc bo dal v prodaj posestvo znano kot 1037-1039 E. 61. St. Cleveland, Ohio, dne 7. avgu- sta, 1944, med deseto in enaj- sto uro dopoldne v uradu Leo Kushlana, odvjetnika, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, najvišjemu ponudniku, toda ne za manj kot \$3,000.00 v goto- vini. Kogar zanima, naj bo osebno in ob času v omenjene- mu uradu.

Frank Pirc, oskrbnik,

Leo Kushlan, odvjetnik.

(July 25, 27, Aug. 2, 4.)

Plačajte

račune za plin, elektriko in tele- fon pri nas. Money Order po- strežba od \$1.00 do \$10,000.

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave.

(2. & 8. each month)

Rad bi zvedel

Podpisani bi rad stopil v pi- smen stik z bratom John in Frank Knific. Ako sama čitata te vrstice, ali če ju kdo drugi opozori na to, naj pišeta na na- slov: Andrew Knific, 110 Park Row, New York City.

Andrew Knific

(179)

Fine hiše

Hiša za 2 družini; vsako sta- novanje po 5 sob; 2 nova fur- neza na plin, 2 garaži, doniša \$90 mesečno najemnina. Cena \$9,200.

Hiša za 2 družini; vsako sta- novanje 6 sob, po 3 spalne sobe; 2 garaži; blizu Grovewood Ave. Cena \$9,800.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

George Strainic

15607 Waterloo Rd.

IV 6561 KE 4120

(179)

Trgovina naprodaj

Proda se grocerija in mesni- ca, ki ima C-2 permit. Naslov izveste v upravi tega lista.

(179)

Ugodna prilika

Če gledate za dober trgovski pristor, tukaj je dobrodoča go- stilna z D-5 licenco v promet- nem okraju. Zidano poslopje, 2 velika trgovska prostora, 4 stanovanja vsako po 4 sobe; vse moderno izdelano in blizu Lake Shore Blvd.; cena \$27,000. Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

George Strainic

15607 Waterloo Rd.

IV 6561 KE 4120

(179)

Rodney Adams Heating Service

Dajte si osnažiti svoj furnez zdaj. Mi popravljamo in zace- mentiramo furneze. Imamo de- le za vseh vrst furneze.

Instaliramo tudi nove furne- ze ter instaliramo pihalnike (blowers). Instaliramo termo- state na furneze za premog ali plin.

Ekspertna postrežba na vseh vrst opreme.

KE 5461

21601 Westport Ave.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokli- čete vsak čas, podnevi ali po- noči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

Jozua se prikaže na pragu šati te osebo tukaj, in se bo me dvratni. Zadej za njim pa se prikaže neka mlada ženska, ali deklica, katera je izgledala kot Elizabeta Wilson. Njena sličnost je bila v resnici presenetljiva. Po sličnosti je bila ta spremljevalka Jozuata držati za pravo Elizabeto? Ali pa je imela ona kako popolnoma nji slično tekmovalko, katera bi sedaj tukaj v temu trenutku nastopila. Tudi med njenim oblačilom ni bilo najti skoro nikake razlike. Samo otroka ni sedaj nosila v naročju. Ona vstopi z Jozuatom v pisarno državnega odvetnika, medtem pa se je pisar odstranil.

Jozua pozdravi Stuarda, kateri ga sedaj pogleda izpod čela.

"Izrekli ste se z željo, da bi radi videli in slišali dotično osebo, katero sem vam naznačil Mylord," reče Jozua, "tukaj je Elizabeta Robin, ona vam bo sedaj lahko sama vse drugo povedala!"

"Vi zatrjujete, da ste Mrs. Elizabeta Wilson?" se obrne Stuard na spremljevalko Jozuata, in jo z njegovim pogledom natančno premeri.

"Prosim vas, da me vzamete v varstvo Mylord," odgovori Elizabeta, "ja, jaz zahtevam vaše varstvo! Jaz sem Elizabeta Wilson, in moram doseči svojo pravico. Jaz sem Lady Wilson in ne trpim dalje nikake laži od strani Sir Jozuata. On me pozna dobro, vendar pa me neče poznati!"

"Imate kake dokaze za to, da ste v resnici dotična, za katero se izdajate?" vpraša nekako porogljivo Stuard.

Jozua stopi predrzno k nje-mu in mu nekaj na uho zašepeta.

"Če vam jaz povem, da sem Lady Elizabeta Wilson," se obrne proti njemu, "vam mora to zadostovati! Kaj še zahtevate od mene? Drži se me za mrtvo, toda posrečilo se mi je smrti uteči, in sedaj zahtevam, da se mi podeli moje pravice nazaj, katere sem življala!"

"Sedaj vidite Mylord, da se gre tukaj za premeteno goljufijo, ali blaznost," zašepeta Jozua prav natiho Stuardu, "jaz vam stvar pojasnem, ta deklica se imenuje Elizabeta Robin, in je hčer neke stare vdove iz Mount City, mirovni sodnik Jefferson je prišel ti stvari do korenine!"

"Vi boste dobili o ti zadevi natančno pojasnila Mylord," odgovori Stuard, "jaz moram sedaj sam vse natančno izpra-

"To se bo videlo ko pridemo gori, če je Sir Jozua tukaj ali ne," reče Stuard.

"Vi me varujete, kaj ne? Vi stojite ob moji strani! Vi ste ja državni odvetnik, in radi tega je vaša dolžnost, da me vzamete v varstvo!"

Stuard se je podal s svojo spremljevalko v palačo in je bil od služabnika Tobyja peljan v zgornjo nadstropje v neko sobo, ko dospejo v sobo, naroči Stuard služabniku, naj ga gre naznaniti.

Kmalu nato se vrne Toby k Mr. Stuardu in ga odpelje v poleg stoječo sobo, v kateri sta se nahajala Armenia in Edward.

Ravno v tistem trenutku pa je Armenia z Edwardom govorila o ti presenetljivi stvari. Pripovedovala mu je o srečanju z namišljeno Elizabeto z Jozuatom, — v tem trenutku pa vstopi Stuard in se globoko prikloni.

Edward mu pohiti nasproti in ga takoj naprosi, da mu naj da kaj obširnejših pojasnil o stvari, kar je ravno sedaj čul od svoje soproge Armenije.

"Torej govorite, kaj je resnice na tem, kar sem že slišal," opomni Edward nestrpljivo državnega odvetnika? Je li resnica, da moja prva žena še živi, in da je na neki čudni način smrti utekla?"

Armenija se smeje previdno za hrbtom svojega soproga.

"Mylord, čudeže in prikazni vidimo vsi samo v naši fantaziji," odgovori Stuard, "žena, katera se naziva za Mrs. Elizabeto Wilson, se nahaja tukaj v sosednji sobi!"

"Kje je ona? Ima ona moje- ga otroka?" vpraša Edward nestrpljivo.

"To je na vas ležeče Mylord, da odločite če imamo s pravo Mrs. Elizabeto Wilson opraviti," pripomni Stuard popolnoma hladno, "kdo drugi kot vi zamore to vprašanje odgovoriti! Od vašega odgovora je odvisna cela zadeva! Ste li pripravljeni si dotično osebo pogledati?"

"Kje se nahaja? Rešite me že vendar enkrat iz tega mučnega položaja Mr. Stuard!"

Državni odvetnik stopi k vratom, in jih odpre.

Sedaj vstopi Elizabeta v sobo. Ona korači naravnost k Edwardu in mu že iz daleč molí obe roki v pozdrav.

Bil je jako žalostni in razburjajoči prizor.

Armenia in Stuard gledata z veliko radovednostjo v nasproti si stoječa.

Edward je stal nepremično in gledal njemu se bližajočo žensko.

"Moj bog," zašepeta on — "ta sličnost!"

"Jaz sem! Ali me ne poznate več?" mu doni glas na njegovo uho, "ali sem se tako izpremenila v času, kar se nisva videla?"

Edward stoji nepremično tukaj — strašni boj je bojeval v svojem srcu, medtem pa je tudi žalostno z glavo skimal.

"Vi niste moja Elizabeta!" reče po kratkem premolu.

Armenija je lahkotno vzdihnila, Stuard pa je pazljivo zasledoval odločilni prizor.

"Tako — tudi ti me hočeš zatajiti? zakriči Elizabeta z obupnim glasom in vije roki, "tudi ti me nečeš spoznati?"

Sedaj prične Edward zopet misliti, in videti mu je bilo, da se grozno bojuje v svojem srcu. Vrinila se mu je misel, da je mogoče v resnici to prava Elizabeta, oziroma njegova soproga; toda samo za trenutek, in takoj nato mu upanje zopet zamrje. Pred njo stoječ jo še enkrat natančno opazuje; — na to pa zmaje z glavo.

(Dalje prihodnjič)

Brazilske otroke ne kažejo nobenega zanimanja za igranje, ki kaj spominjajo na vojake ali vojsko.

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrjeni od prevelike žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je angel smrti posegel v našo družino in nam odvzel najdražji zaklad, ko se je morala za vedno ločiti od nas naša preljubljena in nikdar pozabljena soproga in mati

LOUISE KOREN

ROJENA KRAJC

ki je v božjo voljo vdana in sprevidena s svetimi zakramenti zatisnila svoje mile oči in mirno v Bogu zaspa- večno spanje dne 9. junija 1944 v starosti 61 let. Doma je bila iz vasi Travnik pri Loškem Potoku in je bila rojena dne 13. aprila 1883. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida je bila položena k večnemu počitku dne 13. junija 1944 na Calvary pokopališče.

Globoko hvaležni se želimo tem potom najprvo prisrčno zahvaliti Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za obisk v bolnišnici, za molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz A. Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so nam bili v pomoč in tolažbo ter nam na en način ali drugi kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih. Obenem se tudi iskreno zahvaljujemo vsem, ki so prišli pokojno pokropiti, vsem, ki so čuli z nami in molili ob krsti ter se udeležili pogrebne svete maše in zadnjega spreveda. Posebna prisrčna hvala pa sestri pokojne Mrs. Theresa Heindl, ki je prišla sem iz Brooklyn, N. Y., da se poslovi od pokojne ob krsti in jo z nami spremila na pokopališče.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo številni darovalci krasnih vencev, ki so okrasili krsto v blag sponjini pokojni in sicer: Mrs. Theresa Heindl iz Brooklyn, N. Y., Mr. in Mrs. John Zernel, Sr., Mr. in Mrs. John Zernel, Jr., Mr. in Mrs. Stanley Zernel, Mr. Frank Koren družina, Tratter družina, Mr. Frank Kotnik družina, Mary in Tony Koren, Joseph in Julia Samsa, Pete in Emil Winter, Mr. in Mrs. Louis Kurent in družina, Mr. in Mrs. Stanley Urbas, Mr. in Mrs. Edward Kurent, Mr. in Mrs. Albert Kurent, Brancel družina, Mr. in Mrs. Cerar, Sonny Cerar, Mr. in Mrs. Martin Snider, Mrs. Rose Polshak, Mr. in Mrs. J. Kastelic, Mr. in Mrs. Anton Zeleznik in družina, Mr. in Mrs. Joseph Perpar in družina, Mrs. Lenarsic, Mr. in Mrs. Anton Martincic, Markic družina, Mr. in Mrs. Anthony Skok, Jr., Frank Lengyel, Edward Orehek, Patsy Maglarisic, Mr. in Mrs. Palasan, Mr. in Mrs. Svekric, Mr. in Mrs. Robert Bencina, Boys and Girls of Coat Shop No. 3 Richman Bros., društvo Srca Marije (stara), društvo Carniola Hive No. 493 The Maccabees.

Naša prisrčna zahvala tudi prijateljem in sosedom za tako krasen skupni venec in za dar za svete maše in sicer: Mr. in Mrs. Ray Bradac, Mrs. A. Tomazic, Mr. in Mrs. V. Strauss, Mr. in Mrs. N. Svekric, Mr. in Mrs. Steve Zelko, Mr. in Mrs. J. Verhovnik, Mr. in Mrs. Marko Podnar, Mr. in Mrs. P. Milokovic, Mr. in Mrs. Blatnik, Mr. in Mrs. Ed Chesnik, Mr. in Mrs. Frank Chesnik, Mrs. Mary Petek, Mrs. Mary Bambich, Hrastar družina, Klemencic družina, Mr. in Mrs. Frank Svigel, Mr. in Mrs. Merzlikar, Mrs. J. Macek, Mr. in Mrs. Valencic, Mr. in Mrs. Mahne, Sr., Mr. in Mrs. Mahne, Jr., Mr. in Mrs. A. Kozan, Mr. in Mrs. Frank Palovic, Andrew Zakrajsek družina, Mrs. James Long, Mrs. Abram, Mrs. Marn, Mrs. Pohar, Mrs. Katherine Postra, Mr. in Mrs. J. Oster, Jr., Mr. in Mrs. J. Oster, Sr., Ursula Dejak, Mr. in Mrs. Frank Dejak, Jr., Orehek družina, Marn družina, Mrs. John Zupal, Mrs. John Ragazinskas, Mrs. W. Perish, Mrs. John Svehru, Jr., Mrs. Robert Benana, Mrs. Oblak, Mrs. Bencina, Mrs. Joseph Svitkovic, Mrs. Anna Brezovar, Mrs. H. Thier, Mrs. A. Locker and the Girls from Coat Shop No. 3 from Richman Bros., Mr. in Mrs. Grdina in družina.

Enako se želimo prisrčno zahvaliti vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, dalje naj sprejmejo našo iskreno zahvalo članice društva Srca Marije in Oltarnega društva sv. Vida, ki so se udeležile skupne molitve ob pokojni ter članicam društva Carniola Hive No. 493, ki so se udeležile svete maše in jo častno spremile na grobo. Iskreno zahvalo želimo izreči tudi sosedam, ki so nosile krsto ter jo spremile na njeni zadnji poti na pokopališče in jo položile k večnemu počitku.

Iskrena zahvala tudi vsem, ki so izrazili sožalje s poslanimi sožaljnimi kartami. Naša prisrčna zahvala la naj bo izrečena pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za tako prijazno in postrežljivo naklonenost in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogrebnih stvari, vsem, ki so nam pomagali pri pripravi pogrebnih stvari, vsem, ki so nam pomagali pri pripravi pogrebnih stvari, vsem, ki so nam pomagali pri pripravi pogrebnih stvari.

Preljubljena in nikdar pozabljena soproga in draga skrbna mati, zastoj Te iščejo naše solzne oči in boka žalost se je naselila v naša srca, ker Tebe ni več med nami in ostali so nam samo Tvoji dragi spomini. Bog Te je že poklical k sebi in morala si se ločiti od nas. Tolaži nas le misel, da si rešena trpljenja in da odpočiješ v zasluženem počitku. Počivaj v miru, blaga duša in uživaj večno veselje v večnosti.

Žalujoči ostali:

JOHN KOREN, soproga

ALBIN, sin

ANN, hči

CHRISTINE, sinaha

Zapušča tudi žalujočo sestro Theresa Heindl v Brooklyn, N. Y.

Cleveland, Ohio, 2. avgusta 1944.

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebuje vaša streha popravila, kritja z asfaltom ali škrlja, popravilo zlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 30 let v tem podjetju in dobro poznani tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033 6115 LORAIN AVE. GArfield 2434

Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZICH

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.